

Úvod

V České republice existuje celá řada dokumentů, označitelných za „manuály“ využitelné obecními zastupiteli v souvislosti s bezpečnostní agendou (krizové řízení, ochrana obyvatelstva, téma sociogenních mimořádných událostí, „vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek“ atd.).

Tyto manuály byly prostudovány a byly soustředěny základní údaje o nich (vydavatel, rok vydání, případně link ke stažení atd.) a byl popsán jejich obsah, respektive struktura. Důraz byl kladen na to, jak významně je v rámci dokumentu zmíněno téma „vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku“.

U každého dokumentu byla provedena určitá základní **SWOT analýza**. Jejím cílem je určit silné a slabé stránky konkrétního aktéra z hlediska jeho předností a nedostatků (nyní a v určitém časovém odstupu). Zkratka vznikla ze slov:¹

- **Strengths (S):** Přednosti, silné stránky organizace (instituce, firmy). Může se jednat o pozitivní vnitřní podmínky, které umožňují získat převahu nad konkurencí. Například dobrá poloha systému, možnost získat výhodně vstupy do výroby, kvalifikovaní pracovníci atd.
- **Weaknesses (W):** Nedostatky, slabé stránky organizace (instituce, firmy). Může se jednat o negativní vnitřní podmínky, které mohou vést k nižší produktivnosti efektivnosti firmy – například problémy se získáním vstupů, morálně zaostalé stroje, nekvalifikovaní zaměstnanci atd.
- **Opportunities (O):** Příležitosti nacházející se ve vnějším prostředí. Může se jednat o současné nebo budoucí příznivé podmínky ve výrobě, prodeji, možnosti získání vstupů za příznivých podmínek, nové technologie, možnosti prodeje v zahraničí atd.
- **Threats (T):** Hrozby pocházející z vnějšího prostředí. Může se jednat o nepříznivé vyhlídky z hlediska získávání vstupů, problémy s prodejem, pokles počtu nebo kupní síly zákazníků aj.

	aspekty, napomáhající vašemu cíli	aspekty poškozující váš cíl
	Silná místa: STRENGTHS (S)	Slabá místa: WEAKNESSES (W)
aspekty vnitřní (zvnitřku)	<ul style="list-style-type: none"> • Co umíte lépe než ostatní? • Jakými jedinečnými vlastnostmi nebo dovednostmi disponujete? • Co okolí hodnotí jako vaše silné stránky?	<ul style="list-style-type: none"> • Co umí ostatní lépe než vy? • V jakých oblastech se můžete zlepšit? • Co okolí hodnotí jako vaše slabé stránky?
	Příležitosti: OPPORTUNITIES (O)	Hrozby: THREATS (T)
aspekty vnější (zevnitř)	<ul style="list-style-type: none"> • Jaké trendy nebo změny podmínek vás mohou pozitivně ovlivnit?	<ul style="list-style-type: none"> • Jaké trendy nebo změny podmínek vás mohou negativně ovlivnit? • Jaké vaše slabiny může využít konkurence? • Můžete narazit na své finanční limity?

Tato analýza je, respektive bude přímo použita při vytvoření „ideálního manuálu“, který by spojoval to nejlepší z již existujících dokumentů a některé další podněty (obsahové i formální).

¹ SILVA, Nisdasha, SWOT Analysis vs PEST Analysis; in: *Creately.com*. 27. III. 2012.
<http://creately.com/blog/diagrams/swot-analysis-vs-pest-analysis/>

Přítom jsou pro vytváření určitého „ideálního“ manuálu jako stěžejní chápány následující proměnné:

- zda takové manuály vůbec existují a kdo je jejich autorem („stát“, konkrétní státní instituce, instituce kraje, nevládní sektor, akademická obec atd.)?;
- jak jsou rozsáhlé (snaha o stručnost versus vyčerpávající popis situace)?;
- jaká je jejich grafická úprava (názornost, uživatelská vstřícnost, ilustrace, tabulky, odrážky, organigramy)?;
- zda zde dochází k rozsáhlé citaci právních předpisů, nebo je na ně jen odkazováno (nebo zda tento aspekt zcela chybí)?;
- do jaké hloubky je v nich věnována pozornost náležitému či doporučenému chování během mimořádných událostí – ve srovnání s jinými agendami nebo rozměry fungování krajského či obecního úřadu;
- jsou přizpůsobeny místním podmínkám nebo jsou pojaty co nejjobecněji?;
- existují „pouze na papíře“ nebo existuje i jejich elektronická (interaktivní, multimediální) forma?;
- existují zde určité doplňkové výstupy (checklisty, nepromokavé zestručnění, visačka se základními informacemi a kontakty „na krk“?).

Analyzovány byly a jsou tyto podklady:²

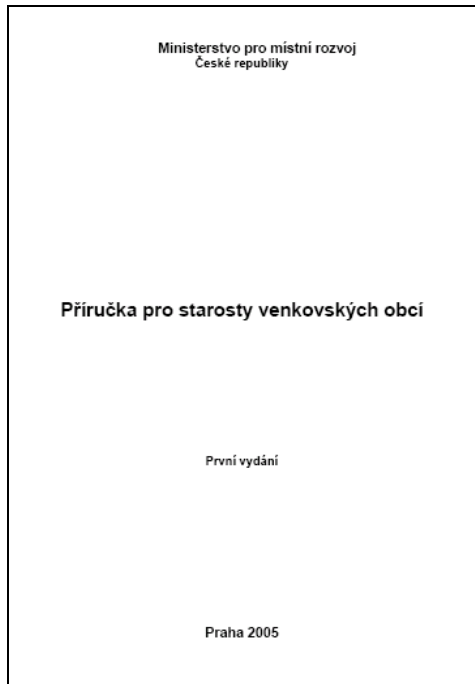
- 01: Příručka pro starosty venkovských obcí, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2005.
- 02: Krizový manuál pro obce: Povodně 2013
- 03: Řešení mimořádných událostí a krizových situací: Příručka pro starosty obcí a referenty prevence Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska.
- 04: Příručka pro školení starostů, 2011.
- 05: Pomůcka pro starosty obcí Jihočeského kraje: Finanční zabezpečení krizových situací na úrovni obce pro kalendářní rok 2011
- 06: Příprava starostů obcí Jihomoravského kraje, 2011.
- 07: Ústecký kraj: Manuál pro starosty obcí, ohrožených sociálními nepokoji, 2012.
- 08: Praktické informace pro starosty obcí Olomouckého kraje
- 09: Úloha starosty obce při řešení mimořádných událostí a krizových situací, 2006.
- 10: Minimum pro nově zvolení starosty obcí a nejen pro ně, 2006.
- 11a: Manuál pro obce k zákonu o právu shromažďovacím, 2009, 2014.
- 11b: „Nezvaní hosté“: Sborník textů pro města a obce, které se zamýšlejí nad možností aktivně bránit shromážděním z nenávisli
- 12: Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2010: Aktualizované znění 2012.

Analyzovány byly i zahraniční dokumenty, zejména z prostředí Spojených států amerických. I dokumenty, které se přímo nevěnují tématu „vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku“ mohou být inspirativní, s ohledem na svou grafickou úpravu nebo jiné zajímavé aspekty.

---

² Některé další dokumenty budou brány v potaz, ale nebyly studovány tolik do hloubky, jako například „Kalendář s příručkou pro ochranu obyvatelstva v případě radiální havárie Jaderné elektrárny Temelín“ nebo „Analýza sociálně vyloučených lokalit Libereckého kraje“. Některé tyto dokumenty odkazují i na další zdroje, které se však pro potřeby projektu (alespoň zatím) zajistit nepodařilo (vyšly pouze tiskem, v lokálním měřítku). Některá související zjištění budou prezentována v rámci 19. Mezinárodní konference krizového managementu v Žilině (21. – 22. květen 2014). Příspěvek Prof. Ing. Bedřich Šesták, DrSc., Mgr. Jan Tvrdek, Mgr. Oldřich Krulík, Ph.D.: „Manuály“ pro představitele obcí v České republice, týkající se jejich role v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku.

1: Příručka pro starosty venkovských obcí

Základní údaje o dokumentu:

- **Název:** Příručka pro starosty venkovských obcí.
- **Rok vydání:** 2005.
- **Vydavatel:** Ministerstvo pro místní rozvoj.
- **Počet stran:** + CD ROM, obsahující 67 textových souborů (bezmála 32 MB, z toho 3 tvoří úseky knihy, vydané i v tištěné formě a 5 textové pasáže a 59 tabulky).
- **CD-ROM navíc obsahuje 3 další adresáře, nazvané „Dokumenty“, „Dotace“ a „Statistika“.**